

ARTIKEL VAN TOPSECTOR ICT

EUROPESE
SUBSIDIES
ALS MOTOR
VOOR DIGITALE
INNOVATIE

EEN BLIK ACHTER DE SCHERMEN

 TOPSECTOR
ICT
dutch digital

 DIGITALISERING

EUROPESE SUBSIDIES ALS MOTOR VOOR DIGITALE INNOVATIE: EEN BLIK ACHTER DE SCHERMEN BIJ RVO

SUBSIDIES SPELEN EEN SLEUTELROL BIJ DIGITALE INNOVATIE, R&D EN KENNISDELING

Naast diverse nationale subsidieprogramma's is er ook op Europese schaal veel mogelijk als bedrijven en kennisinstellingen financiële steun willen ontvangen om te innoveren of op Europese schaal willen samenwerken aan calls.

Digitalisering vormt de ruggengraat van vrijwel iedere sector en is essentieel voor het oplossen van een aantal grote maatschappelijke uitdagingen. Om concurrerend te blijven, is digitale innovatie cruciaal. Maar innovatie kost geld – en juist daar spelen subsidies een sleutelrol. Er zijn heel veel verschillende mogelijkheden voor kennisinstellingen, bedrijven en organisaties om in aanmerking te komen voor subsidie om te innoveren. Maar niet alle partijen zijn goed op de hoogte welke subsidieregelingen beschikbaar zijn of binnenkort opengaan. Bovendien gelden vaak verschillende eisen en procedures.

Digitale innovatie is cruciaal

In een eerder artikel boden wij u al een blik achter de schermen bij NWO als het gaat om nationale subsidieprogramma's. In dit artikel vertellen wij hoe de

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) wetenschappers, ondernemers en organisaties steunt op het gebied van duurzaam, innovatief en internationaal ondernemen.

RVO, onderdeel van het ministerie van Economische Zaken, voert verschillende regelingen en subsidies uit namens de Nederlandse overheid en de Europese Unie. Dit gebeurt in nauw overleg met onder meer Topsector ICT, dat trekker is van twee actieagenda's van de Nationale Technologiestrategie (NTS), die worden uitgevoerd langs de lijnen van de Kennis- en Innovatieagenda (KIA) Digitalisering.

De KIA Digitalisering biedt een strategisch kader voor de programmering van kennis en innovatie op het gebied van zeven Digitale Sleuteltechnologieën.

DE SLIMSTE WEG NAAR INNOVATIE

RVO helpt partijen die op zoek zijn naar 'de slimste weg van idee naar innovatie'. Niet alleen door financiële steun te faciliteren, maar ook door samenwerking over landsgrenzen heen te stimuleren. De dienst helpt startups, mkb-bedrijven en onderzoeksinstellingen om risico's te verkleinen en ambitieuze projecten te realiseren die anders moeilijk van de grond zouden komen. Digitalisering speelt een steeds belangrijkere rol bij het ontwikkelen van innovatieve oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen en het realiseren van economische groei.

Volgens Anja Reimann, Hoofd van de RVO-unit Mission-driven Research and Innovation, is digitalisering een horizontaal thema.

“ REIMANN *“Digitalisering is niet beperkt tot één specifieke sector en speelt een belangrijke rol over meerdere sectoren en domeinen heen. Vrijwel alle industrieën worden steeds afhankelijker van digitale innovaties. Inmiddels gaat het niet meer om losse technologieën en ziet iedereen het belang in van een digitale basisinfrastructuur. Het is al lang niet meer iets voor alleen de ‘happy few.’”*

Zij geeft onder meer leiding aan het team International Digitalisation, dat bestaat uit zeven professionals. Eén van de senior adviseurs is Ruben Wassink. Hij en zijn collega's helpen wetenschappers, overheden en bedrijven – van mkb'ers tot multinationals – met het informeren en adviseren over Europese subsidies en financiering, wet- en regelgeving en het versterken van netwerken. “Onze adviseurs kennen de instrumenten en de route en hun ondersteuning wordt gefinancierd door de overheid”, aldus Wassink.

Anja Reimann

De dienstverlening van zijn team International Digitalisation bestaat uit de volgende pijlers:

- 1** STAP 1
Informereren en adviseren over de verschillende Europese subsidiemogelijkheden, het ondersteunen van de indieners en het inhoudelijk beoordelen van het voorstellen die worden ingediend.
- 2** STAP 2
Het ondersteunen van departementen en topsectoren met informatie uit het veld over trends en ontwikkelingen op het gebied van digitale (sleutel) technologieën in Europa. Waar liggen de kansen en bedreigingen? Waar kunnen we in Nederland op inzetten om onze kans op financiering in de volgende Europese ronde te vergroten?
- 3** STAP 3
Het samen met de ministeries en topsectoren lobbyen bij de Europese Commissie om de belangen van Nederland op het gebied van digitale innovatie zo goed mogelijk op de kaart te zetten en terugvertaald te zien in de programmering. Hierbij wordt vaak samen opgetrokken met andere lidstaten met gelijksoortige belangen, om zo veel mogelijk invloed te kunnen uitoefenen. Daarnaast brengt RVO overheden, ondernemers, organisaties, keten- en samenwerkingspartners dichterbij elkaar, en helpt zo in het versterken van netwerken.
- 4** STAP 4
Het Enterprise Europe Network (EEN), eveneens onderdeel van RVO, helpt u bij het vinden van geschikte samenwerkingspartners in binnen- en buitenland. EEN richt zich speciaal op de thema's digitalisering en cybersecurity, internationaal innoveren, de kenniseconomie en financieren van innovatie.

Ruben Wassink

“WASSINK Als indieners een bepaalde vraag hebben of op zoek zijn naar een bepaald type partner, dan kunnen zij dit uitzetten binnen EEN.”

WEGLEKKEN VAN KENNIS

“ REIMANN “Op zich kan het gebruik van AI tijdwinst opleveren, maar de indieners moeten zich ook bewust zijn van de regels en voorwaarden die worden gesteld door de EC en gebruikmaken van bronvermelding. Bovendien moet je je ervan bewust zijn dat de kennis die je invoert in de AI-modellen weg kan lekken. Vergeet niet dat de meest gebruikte AI-modellen uit de VS en China komen, de grootste concurrenten van Europa als het gaat om digitale innovatie.”

RVO adviseert partijen ook over overkoepelende thema’s zoals de risico’s van het gebruik van AI-tools bij het schrijven van de subsidieaanvragen.

Daarnaast kan het gebruik van AI bij het schrijven van een subsidieaanvraag een mogelijk negatieve invloed hebben op een latere patentaanvraag, omdat wat je invoert nooit helemaal privaat is. “Wij kunnen partijen hierover meer duidelijkheid bieden en handvaten om hiermee om te gaan”, licht Reimann toe.

DIGITAL EUROPE

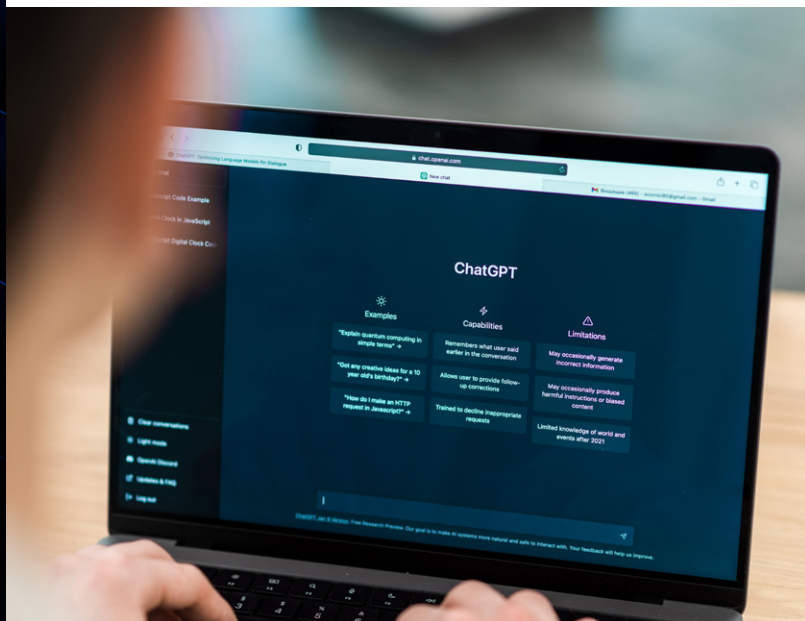
Er zijn twee grote Europese subsidieprogramma’s die zich (deels) richten op digitale innovatie. Het Digital Europe Programme (DEP) is een subsidieprogramma voor kennisinstellingen, (mkb) bedrijven en overheidsorganisaties die op zoek zijn naar vaardigheden en mogelijkheden voor uitrol van Europese digitale projecten. Het programma richt zich zowel op het faciliteren van digitalisering als het versnellen van de digitale transformatie.

De Europese Commissie stelt een totaalbudget van 7,5 miljard euro beschikbaar voor de gehele openstelling van het programma tussen 2021-2027. De eerste call van dit nieuwe werkprogramma opende op 11 mei 2023. Elk jaar doet de Europese Commissie (EC) een oproep voor nieuwe projectvoorstellen. Het nieuwe werkprogramma voor 2025-2026 wordt naar verwachting eind april gepubliceerd. Vanaf dat

AI is nooit
helemaal
privaat

moment kunnen weer aanvragen worden ingediend. De periode van indienen verschilt per call.

Geïnteresseerden vinden alle calls waarvoor zij subsidie kunnen aanvragen, inclusief de deadlines, op de Funding & Tender portal van de EC (Engelstalig). Zij vinden daar ook de call-documenten met aanvullende toelichting en voorwaarden voor de projectvoorstellen. Op de website van Topsector ICT staat een subsidietool waarmee de verschillende subsidieprogramma’s specifiek voor de zeven digitale sleuteltechnologieën doorzocht kunnen worden.

HORIZON EUROPE

Horizon Europe is het belangrijkste financieringsprogramma van de EU voor onderzoek en innovatie. Het loopt van 2021 tot 2027 en heeft een budget van 98 miljard euro, waarvan 15 miljard euro is gereserveerd voor Cluster 4 dat zich richt op digital, industry & space.

Dit cluster heeft als doel de Europese capaciteit op het gebied van de sleuteltechnologieën te vergroten, in zowel het digitale, industriële als ruimtevaartdomein. Zo'n 7 tot 8 miljard euro is gereserveerd voor het onderdeel 'digital'.

Horizon Europe is de opvolger van Horizon 2020 en is bedoeld om wetenschappelijke doorbraken te stimuleren, innovatie te bevorderen en Europese samenwerking op het gebied van onderzoek en innovatie te versterken. Horizon zet daarbij onder meer in op maatschappelijke missies en themagerichte partnerschappen. Onderzoeksresultaten en data worden zoveel mogelijk openbaar gedeeld om innovatie te versnellen. Ten opzichte van het vorige programma zijn de regels gestroomlijnd om deelname makkelijker te maken, vooral voor kleinere bedrijven en startups.

Cluster 4 projecten moeten bijdragen aan een grotere technologische onafhankelijkheid van de Europese Unie en een transformatie van onze economie, de werkomgeving en de maatschappij. Het Cluster 4 werkprogramma voor 2025–2026 wordt in april gepubliceerd en kent verschillende oproepen ('calls for proposals').

Horizon Europe

The next EU Research &
innovation programme
(2021 - 2027)

HORIZON EUROPE

Deze oproepen vragen om projectvoorstellen die bijdragen aan het realiseren van zes Europese doelen:

Climate-neutral, circular and digitised production;

Increased autonomy in key strategic value chains for resilient industry;

World-leading data and computing technologies (met een sterke focus op High Performance Computing (HPC), cloud technology en data solutions, waarvan het onderzoek is gebundeld binnen de EUROHPC Joint Undertaking (JU));

Digital and emerging technologies for competitiveness and fit for the European Green Deal;

Open strategic autonomy in developing, deploying and using global space-based infrastructures, services, applications and data;

A human-centred, ethical development of digital and industrial technologies.

De Europese Commissie publiceert de oproepen voor het indienen van projectvoorstellen. In het Funding & Tender portal van de EC (Engelstalig) ziet u welke calls open zijn en vindt u alle belangrijke documenten met de regels voor deelname. Een voorstel indienen doet u ook in dit online portaal. Op de website van Topsector ICT staat een subsidietool waarmee de verschillende subsidieprogramma's specifiek voor de 7 digitale sleuteltechnologieën doorzocht kunnen worden.

TRENDS EN VERBETERPUNTEN

“ REIMANN *“Er zijn diverse instrumenten die bijdragen aan de digitale transformatie van Europa. Het blijft een uitdaging om het juiste instrument te vinden voor de fase waarin een ontwikkeling zich bevindt. Bovendien verschillen de voorwaarden van de programma’s en lijkt verdere harmonisatie en simplificatie de volgende stap om de drempel voor aanvragers te verlagen.”*

Reimann ziet een belangrijke uitdaging als het gaat om de grote Europese subsidieprogramma’s voor digitale innovatie.

Zij heeft begrepen dat bij het framework voor het nieuwe kaderprogramma dat binnenkort door de Europese Commissie wordt gepresenteerd dit belangrijke speerpunten zijn.

Wassink is blij dat Nederland in de Nationale Technologiestrategie (NTS) heeft gekozen om te focussen op tien sleuteltechnologieën, waaronder de digitale sleuteltechnologieën AI/Data en Cybersecurity Technologies. “Je kunt niet alles doen, er moeten keuzes worden gemaakt om daadwerkelijk uit te kunnen blinken. Naast dat er sterk wordt ingezet op sleuteltechnologieën, wordt ook heel erg gekeken naar hoe we het mkb, startups en scale-ups kunnen stimuleren en behouden in Europa. De keerzijde is wel dat er hierdoor minder aandacht kan zijn voor nieuwe technologieën, omdat het geld maar één keer uitgegeven kan worden. Het blijven communicerende vaten.”

Niet
denken
in silo's!

Reimann verwacht dat er in de toekomst meer aandacht zal komen voor opkomende technologieën als quantum- en neuromorphic computing en een Europese cloud-stack. Daarnaast is er dringend behoefte aan een systeemaanpak bij de grote maatschappelijke uitdagingen waar Nederland, Europa en ook de rest van de wereld, voor staat. “We moeten stoppen met denken in silo's.”

INTERESSE VOOR EUROPESE SUBSIDIES GROEIT

Reimann merkt verder dat de interesse voor de Europese subsidieprogramma's groeit, mede doordat de subsidiemogelijkheden in ons eigen land verminderd zijn. Er zijn bezuinigingen aangekondigd in het hoger onderwijs en onderzoek.

Het kabinet faseert bijvoorbeeld het Nationaal Groeifonds uit. "Wij merken dat meer partijen kijken wat Europa te bieden heeft als het gaat om innovatiesubsidies. Ook de veranderende geopolitieke verhoudingen zorgen ervoor dat de noodzaak om Europese samenwerkingspartners te vinden toeneemt." Volgens haar is het animo ook toegenomen doordat team Digital de laatste tijd zichtbaarder is geworden bij de doelgroep van RVO.

“ REIMANN *"We werken op dit vlak intensief samen met de betrokken ministeries en Topsector ICT, waarbij we events organiseren, campagnes uitrollen en veel aan voorlichting doen. We worden door steeds meer partijen gezien als betrouwbare partner als je digitaal wilt innoveren. We beoordelen de ingediende voorstellen voor subsidie niet zelf, maar weten wel goed op basis van welke criteria de expertpanels de voorstellen beoordelen. Het meest excellente voorstel wint en daarin kunnen wij heel goed adviseren."*

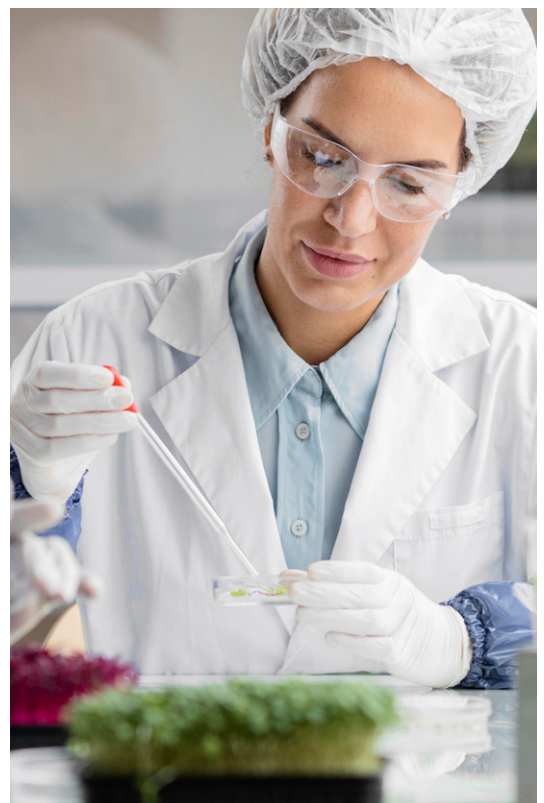
FACTS & FIGURES

Wassink heeft onlangs de data over de Europese subsidieprogramma's voor digitale innovatie geanalyseerd. "Als we historisch kijken, draagt Nederland ongeveer 4,5% bij aan de Europese begroting, terwijl we 8,7% eruit halen. Uiteraard verschillen de percentages per call. Bij deze programma's zijn we als Nederland dus netto-ontvanger."

Excellent
voorstel?
Daarin
adviseren
wij graag.

Daarnaast scoren voorstellen waar Nederlandse partijen bij betrokken zijn meestal beter dan het Europese gemiddelde. Dit komt volgens Wassink doordat het

totale ondersteuningssysteem van met name wetenschappers in ons land goed georganiseerd is. "Dan heb ik het niet alleen over partijen als RVO, maar ook over de universiteiten zelf en TNO. Die ondersteuning bestaat vaak niet alleen uit een zo goed mogelijk voorstel schrijven, maar ook zo bewust mogelijk kiezen een voorstel in te dienen. Er wordt hier kritisch gekeken naar: is de inzet überhaupt de moeite waard? Is er voldoende kans van slagen?" Een andere reden dat Nederland goed presteert binnen de Europese subsidieprogramma's voor digitale innovatie is het hoge niveau van ons wetenschappelijke onderwijs.

“ WASSINK *"De partijen die namens Nederland deelnemen aan de projecten zijn bovengemiddeld sterk."*

HANDIGE TOOL

EEN OUD-COLLEGA VAN WASSINK ZEI OOIT:
'EEN GOED IDEE VINDT ALTIJD GELD'. DAT IS NATUURLIJK
ZO, MAAR HET HELPT WEL ALS JE DE JUISTE WEGEN WEET
TE BEWANDELEN.

Er zijn ongekend veel mogelijkheden om innovatie te stimuleren met behulp van subsidies, die lang niet altijd bekend zijn bij wetenschappers, ondernemers en organisaties. Je route wordt een stuk slimmer en sneller als je weet welke mogelijkheden er zijn en wat er nog aankomt. Als je weet waar en wanneer je je moet melden en aan welke voorwaarden je voorstel moet voldoen, vergroot je je kans op succes aanzienlijk", licht de senior-adviseur van RVO toe.

Om die reden heeft RVO samen met Topsector ICT een tool gelanceerd. Op de landingssite van Topsector ICT over Europese subsidie-instrumenten krijgt u eenvoudig inzicht in de verschillende subsidieprogramma's die de Europese Unie aanbiedt om innovatie, onderzoek en samenwerking te stimuleren op het gebied van de zeven sleuteltechnologieën die Topsector ICT regisseert.

Het gaat om AI, Data science, data analytics and data spaces, Cybersecurity Technologies, Digital connectivity Technologies, Digital Twinning and Immersive Technologies, Neuromorphic Technologies en Software Technologies and Computing.

Gebruikers van de tool kunnen zowel lopende als aankomende EU-subsidiecalls, verspreid over verschillende domeinen inzien, inclusief de programma's Digital Europe en Horizon Europe. Ook de al gesloten calls zijn inzichtelijk gemaakt. Via de tool krijgen gebruikers inzicht in de relevante beschikbare oproepen/calls, voorwaarden en deadlines en de verschillende events.

Zij kunnen eenvoudig filteren op relevante thema's, ontdekken welke kansen aansluiten bij hun organisatie en doelen en doorklikken naar de pagina waar zij op de calls kunnen inschrijven. Voor meer informatie of ondersteuning kunt u terecht bij het team International Digitalisation van RVO.

 **NIEUWE OPROEPEN
WORDEN TOEGEVOEGD
ZODRA DEZE WORDEN
GEPUBLICEERD.**

